

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ วุฒิสภাজึงตราข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๔ ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา

ข้อ ๕ ในการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาครั้งแรก ให้เลขานุการวุฒิสภาเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาคำเนินการเลือกตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา และเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาคำเนินการในเรื่องอื่นที่จำเป็นจะต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ในการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภา ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดในลำดับถัดไปซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม

ข้อ ๖ ในการเลือกประธานวุฒิสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ก่อนที่จะดำเนินการเลือกตั้งประธานวุฒิสภานั้น ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่ง กล่าวแสดงวิสัยทัศน์ในการที่จะดำรงตำแหน่งเป็นประธานวุฒิสภาต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้วิธีจับสลาก

กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานของที่ประชุมประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๗ ในการเลือกรองประธานวุฒิสภา ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้มีรองประธานวุฒิสภาสองคนให้เลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานวุฒิสภาคนที่สอง

ข้อ ๘ ในการเลือกประธานวุฒิสภาหรือรองประธานวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้นำความในข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ เมื่อได้เลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังสภาผู้แทนราษฎร และองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญเพื่อทราบด้วย

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา
และเลขาธิการวุฒิสภา

ข้อ ๑๐ ประธานวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุม
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมวุฒิสภาตลอดถึงบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา
- (๔) เป็นผู้แทนวุฒิสภาในกิจการภายนอก
- (๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใดๆ ตาม (๖)
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๑ รองประธานวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานวุฒิสภาในกิจการอันเป็นอำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีประธานวุฒิสภาหรือประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานวุฒิสภาสองคน ให้รองประธานวุฒิสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา ถ้าทั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคนหนึ่งไม่มีหรือไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานวุฒิสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา

ข้อ ๑๒ เลขธิการวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมวุฒิสภา และนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก
- (๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมวุฒิสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานของที่ประชุมในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของวุฒิสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรุพอกสารและข้อมูลของวุฒิสภา
- (๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภาวางไว้
- (๘) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๙) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมวุฒิสภา

ส่วนที่ ๑

วิธีการประชุม

ข้อ ๑๓ การประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมวุฒิสภาที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนดไว้ และให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง และหรือวิทยุโทรทัศน์ และจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์วงจรมัดภายในบริเวณของรัฐสภา หากมีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมทราบ

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุมและห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง หรือเครื่องมือสื่อสารใดๆ ยกเว้นการบันทึกของวุฒิสภา

ข้อ ๑๔ ให้มีการประชุมวุฒิสภาครั้งแรกภายในสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภา เว้นแต่ประธานวุฒิสภาเห็นว่าไม่มีวาระที่จะพิจารณา ในกรณีเช่นนั้นให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า

การประชุมครั้งต่อไปให้เป็นไปตามกำหนดที่วุฒิสภามีมติไว้ แต่ประธานวุฒิสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่เหมาะสมจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นสมควร หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาให้เรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๕ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้แจ้งนัดในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานวุฒิสภานั้นจะนัดเร็วกว่านั้นหรือนัดประชุมโดยวิธีอื่นใดก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑๐๒ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานวุฒิสภาก็ให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๗ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่นๆ

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ข้อ ๑๘ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณากระทู้ถาม ถ้ามีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณาได้

เมื่อประธานของที่ประชุมขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภายืนขึ้น
จนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๙ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว จำนวนสมาชิก
ยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานของที่ประชุมจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๒๐ เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมหรือพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบ
นาทีแล้ว ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาไม่อาจมาประชุมได้ ให้เลขาธิการ
วุฒิสภาแจ้งให้ที่ประชุมวุฒิสภาทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เลขาธิการวุฒิสภาขออนุมัติ
ที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาเป็นประธาน
ชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาคำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราว
สำหรับการประชุมครั้งนั้น โดยให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ส่วนการ
ลงคะแนนเลือกตั้งประธานเฉพาะคราว ให้กระทำการเปิดเผยตามข้อ ๖๕

ข้อ ๒๑ ในการประชุมวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มี
อยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระ
การประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๒ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวด้วยคำต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ยกมือขึ้น
พันศิริระ เมื่อประธานของที่ประชุมอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็น
คำกล่าวกับประธานของที่ประชุม

ข้อ ๒๓ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้
ประธานของที่ประชุมพิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้นก็ได้อีก

ข้อ ๒๔ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมวุฒิสภาในปัญหาใดๆ หรือสั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานวุฒิสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้มอบหมายให้รองประธานวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๕ รายงานการประชุมวุฒิสภา เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้วุฒิสภารับรองให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ ที่ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ประกาศกำหนดไว้ ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

รายงานการประชุมวุฒิสภาทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาประชุม และที่ขาดประชุม

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมวุฒิสภาคงกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๖ ในการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด ถ้ามีผู้ใดกล่าวถ้อยคำหรือข้อความใดๆ และได้มีการถอนหรือถูกสั่งให้ถอนถ้อยคำหรือข้อความนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาพิจารณาว่าสมควรจะตัดถ้อยคำหรือข้อความดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้ตัดออก ให้บันทึกว่า “มีการถอนคำพูด” หรือ “ถูกสั่งให้ถอนคำพูด” แล้วแต่กรณีไว้ในรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งนั้น ส่วนถ้อยคำหรือข้อความที่ตัดออก ให้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาด้วย

ข้อ ๒๗ รายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการตรวจสอบ รายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิก ขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่วุฒิสภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมวุฒิสภาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๘ เมื่อวุฒิสภาได้รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งใดแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมวุฒิสภาที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานวุฒิสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมวุฒิสภาที่ยังมิได้มีการรับรอง เพราะเหตุที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง ให้เลขาธิการวุฒิสภำบันทึกเหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๙ วุฒิสภาอาจมีมติมิให้จดยานการประชุบลับครั้งใดทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๓๐ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของวุฒิสภา

ข้อ ๓๑ วุฒิสภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุมได้

ข้อ ๓๒ ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมวุฒิสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีได้มีมติของวุฒิสภาให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณาตามข้อ ๓๑

ส่วนที่ ๒

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๓ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานวุฒิสภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๔ ญัตติตามมาตรา ๑๘๗ มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๓๐๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ และญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๕ ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติให้รัฐมนตรีผู้ใดเข้าร่วมประชุมในเรื่องใด ในที่ประชุมวุฒิสภาตามมาตรา ๒๑๐ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๓๖ ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่ง หรือญัตติขอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ญัตติตามวรรคหนึ่ง กรณีขอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญแล้วแต่กรณีนั้น จะต้องระบุกิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน และจะต้องไม่ซ้ำหรือซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะต่างๆ ตามบัญญัติท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๗ ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติว่ากรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๓๘ ผู้ติดต่อก่อนไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๕ หรือข้อ ๓๑

(๔) ผู้ติดต่อก่อน ข้อ ๓๕ ข้อ ๖๔ ข้อ ๖๕ ข้อ ๖๖ ข้อ ๗๒

ข้อ ๑๑๒ หรือข้อ ๑๕๒

(๕) ผู้ติดต่อก่อนของที่ประชุมอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๕ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภากำลังปรึกษาผู้ติดต่อก่อน ห้ามมิให้เสนอผู้ติดต่อก่อนนอกจากผู้ติดต่อก่อนนี้

(๑) ขอแปรผู้ติดต่อก่อนในเรื่องที่มีชื่อร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกันทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ผู้ติดต่อก่อน (๓) (๔) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอผู้ติดต่อก่อนในข้อนี้

ข้อ ๔๐ ญัตติตามข้อ ๓๕ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกันกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๔๑ ญัตติตามข้อ ๓๕ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

(๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

(๓) ในการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้กับบุคคลดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๖๑ มาตรา ๒๗๔ (๓) มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ (๓) มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๓๐๒ และมาตรา ๓๑๒ ของรัฐธรรมนูญ

(๔) ในการพิจารณาและมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๔๓ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อท้ายญัตติที่เสนอ

ข้อ ๔๔ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นพันศีรษะ

ข้อ ๔๕ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติหรือการถอนญัตติที่ประธานวุฒิสภาลังบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้สมาชิกแล้ว จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๔๖ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติตามข้อ ๑๑๔

ข้อ ๔๗ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้วจะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๔๘ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภา หรือผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างอื่น

คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภา หรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้นต้องมอบแก่สมาชิกและทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานของที่ประชุม

ข้อ ๔๙ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ประธานวุฒิสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การอภิปราย

ข้อ ๕๐ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น ผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติ หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้เสนอญัตติด้วย

ข้อ ๕๑ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๕๐ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๕๒ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานของที่ประชุมจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๓ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำเอกสารใดๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใดๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุมวุฒิสภา เว้นแต่ประธานของที่ประชุมจะอนุญาต แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิสมาชิกที่จะเขียนคำอภิปรายของตนและอ่านคำอภิปรายนั้นในที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใสร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๔ ถ้าประธานของที่ประชุมเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานของที่ประชุมจะให้ผู้นั้นยุติการอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๕๓ ก็ตาม

ข้อ ๕๕ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามี การฝ่าฝืนข้อบังคับและประสงค์จะประท้วง ให้อินและยกมือขึ้นพ้นศีรษะ ประธานของที่ประชุมจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานของที่ประชุมวินิจฉัยว่า ได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานของที่ประชุมดังกล่าวให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึง เรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น และเมื่อประธานของที่ประชุม วินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่ง ของประธานของที่ประชุม

ข้อ ๕๖ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนเอง หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของประธานของที่ประชุมตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๗ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ปิดอภิปราย

(๓) ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๕ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากในกรณีที่ที่ประชุมวุฒิสภจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนอภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ที่ประชุมวุฒิสภจะลงมติ เมื่อการอภิปรายได้สิ้นสุดแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมให้สัญญาณแจ้งสมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ

ข้อ ๖๐ ประธานของที่ประชุมอาจอนุญาตให้บุคคลใดๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมวุฒิสภาก็ได้

ข้อ ๖๑ ถ้าประธานของที่ประชุมให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้นให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธานของที่ประชุมในกรณีอ่านพระบรมราชโองการ หรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภานั่งฟังด้วยอาการสำรวมตลอดเวลาที่อ่าน

ส่วนที่ ๔

การลงมติ

ข้อ ๖๒ ในกรณีที่จะต้องมีมติของวุฒิสภา ให้ประธานของที่ประชุมขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติ

ข้อ ๖๓ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญ ในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

การออกเสียงชี้ขาดของประธานของที่ประชุม ให้กระทำการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๔ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนน ให้กระทำการเปิดเผย เว้นแต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ขอให้กระทำการลับจึงให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภาก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๕ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๒) ยกมือขึ้นพันศีรษะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว โดยบัตรลงคะแนดังกล่าวให้สมาชิกลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วย

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานของที่ประชุมกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมวุฒิสภานุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนเสียงใหม่ตามข้อ ๗๒

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๒) ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับบัตรลงคะแนนจากสมาชิกมาเพื่อดำเนินการตรวจนับคะแนนต่อไป

ข้อ ๖๖ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้

ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (○)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานของที่ประชุมจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้สมาชิกนั่งลงในที่ที่จัดไว้และให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคนและเมื่อสมาชิกเขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับมาเพื่อส่งให้แก่กรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการต่อไปและในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ข้อ ๖๗ ก่อนออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธานของที่ประชุมให้สัตยาบันแจ้งสมาชิกทราบเพื่อพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๖๘ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๖๘ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภามีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗๐ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภาระหว่างการออกเสียงลงคะแนนในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตามข้อ ๖๕ (๑) หรือออกเสียงลงคะแนนนับตามข้อ ๖๖ (๑) อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานของที่ประชุมสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนนในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จได้ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนนับโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานของที่ประชุมสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๗๑ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานของที่ประชุมประกาศมติต่อที่ประชุมวุฒิสภาทันที ในกรณีเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงถึงจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อ ๗๒ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคนให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับใหม่ เว้นแต่คะแนนเสียงมีความต่างกันเกินกว่าสิบคะแนนจะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่มิได้

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนนับเป็นวิธีดังกล่าวตามข้อ ๖๕ หรือข้อ ๖๖ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดวิธีลงคะแนนนับไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียงโดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๕ (๓) แล้ว จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๗๓ ผู้คดีใดไม่มีผู้คัดค้านให้ประธานของที่ประชุมถามที่ประชุมวุฒิสภาว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยกับผู้คดีนั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้คดีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๔ ให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบันทึกการลงมติการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคน และเปิดเผยบันทึกการลงมติดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

หมวด ๔

กรรมการ

ข้อ ๗๕ ให้วุฒิสภาดั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้นเพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยมีอำนาจหน้าที่ตามบัญญัติท้ายข้อบังคับนี้หรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย

คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน และให้มีจำนวนยี่สิบเอ็ดคณะ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการศึกษา

(๒) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

- (๓) คณะกรรมการการคมนาคม
- (๔) คณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน
- (๕) คณะกรรมการการงบประมาณ
- (๖) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (๗) คณะกรรมการการทหาร
- (๘) คณะกรรมการการท่องเที่ยว
- (๙) คณะกรรมการการปกครอง
- (๑๐) คณะกรรมการการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
- (๑๑) คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน
- (๑๒) คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
- (๑๓) คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม
- (๑๔) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
- (๑๕) คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- (๑๖) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม
- (๑๗) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (๑๘) คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
- (๑๙) คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ
- (๒๐) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา
- (๒๑) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

หากมีความจำเป็นวุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเพิ่มขึ้น
หรือลดจำนวนคณะกรรมการลงเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกินสองคณะ เว้นแต่สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานและเลขานุการคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภานั้นให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้หนึ่งคณะ คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภามีวาระสองปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติเลือกตั้ง

ข้อ ๗๖ การสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๕ ให้ที่ประชุมวุฒิสภาดังคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนสิบเอ็ดคน และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการสามัญตามแบบที่คณะกรรมการสามัญกำหนดเพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกินสองคณะ ในกรณีที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งไว้เกินจำนวนกรรมการในคณะนั้น ให้ใช้วิธีการตามที่คณะกรรมการสามัญกำหนด

การเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสามัญตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๗ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระหว่างคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะต่างๆ ตามข้อ ๗๕ ที่อาจมีความไม่ชัดเจนหรืออาจมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ และทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาในแต่ละคณะดังกล่าว นัดประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาหาข้อยุติ และหากไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันได้ ให้เสนอเรื่องต่อวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาดังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเฉพาะกรณีนั้นต่อไป

ข้อ ๓๘ ให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาชั้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินยี่สิบเจ็ดคน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือ ศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดตามที่วุฒิสภามอบหมายหรือตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย
- (๒) กระทำการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่นของวุฒิสภา
- (๓) ประสานงานระหว่างวุฒิสภากับสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการของวุฒิสภา
- (๔) ประสานงานกับคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะ และสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณารายชื่อสมาชิกหรือนุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกตั้งเป็นกรรมการสามัญหรือกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๐ หรือข้อ ๘๑ แล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมและเป็นธรรม
- (๕) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของวุฒิสภา
- (๖) พัฒนาระบบงานวุฒิสภา และการดำเนินกิจการในด้านต่างๆ ของวุฒิสภา
- (๗) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการคณะต่างๆ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา
- (๘) กำหนดรายละเอียดของงบประมาณและการแปรรูปนิติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๕) จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้แก่สมาชิกวุฒิสภา

(๑๐) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของวุฒิสภา

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีวาระสองปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติเลือกตั้ง
ข้อ ๗๕ การตั้งกรรมการตามข้อ ๗๔ ให้ที่ประชุมวุฒิสภาตั้งจากสมาชิก
ซึ่งเป็นผู้แทนของคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๕ ทุกคณะ
คณะละหนึ่งคน และเลขาธิการวุฒิสภา จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมวุฒิสภา
เลือกตั้งตามข้อ ๘๐

ข้อ ๘๐ ภายใต้บังคับข้อ ๗๖ และข้อ ๗๕ การเลือกตั้งคณะกรรมการ
สามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญ ให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ
สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ครั้งละหนึ่งชื่อ การเสนอต้องมีสมาชิก
รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้สมาชิกออกเสียงลงคะแนน
โดยเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตั้งตามวิธี
ที่ประธานของที่ประชุมกำหนด

ให้ประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจนับคะแนน
และให้ประธานวุฒิสภาแจ้งผลการตรวจนับคะแนนและประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้ง
เป็นกรรมการในการประชุมครั้งนั้นหรือครั้งต่อไป

ให้ถือว่าผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการตามวรรคสี่ดำรงตำแหน่งกรรมการ
นับแต่วันที่วุฒิสภาลงมติเลือกตั้ง

ข้อ ๘๑ การประชุมคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อ ๗๕
ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การประชุมคณะกรรมการตามข้อ ๗๘ และข้อ ๘๐ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุม วุฒิสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๒ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษกและตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้นๆ

ให้กรรมการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำเสนอ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคนเพื่อพิจารณา ปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามแต่จะมอบหมายได้และให้นำข้อบังคับว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๓ การออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาอยู่ ตามมาตรา ๑๘๕ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการ

การนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรก ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ เลขานุการคณะกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนเลขานุการคณะกรรมการ

ข้อ ๘๔ สมาชิกและผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๘๕ ภายใต้บังคับข้อ ๘๔ ผู้เสนอญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๘๖ ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘๗ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัด จนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๘๘ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๙ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้วุฒิสภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๕๐ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ตามบัญชีอำนาจหน้าที่ท้ายข้อบังคับนี้หรือตามที่วุฒิสภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อวุฒิสภา

ในที่ประชุมวุฒิสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใดๆ แถลงหรือชี้แจงแทนได้

ข้อ ๕๑ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีหรือองค์กฤษฎีการตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบ หรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการ เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณา

ในกรณีที่วุฒิสภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานวุฒิสภา ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรีหรือองค์กฤษฎีการตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕๒ ถ้ามีมติของวุฒิสภาให้คณะกรรมการใดกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนต้องรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุมสามัญทั่วไป ให้ประธานวุฒิสภาเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา และที่ประชุมวุฒิสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุมหรืออยู่ในระหว่าง

สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติก็ให้ประธานวุฒิสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้วุฒิสภาทราบภายหลัง ทั้งนี้ ภายใต้งบข้อ ๑๒๔

ข้อ ๕๓ ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะดำเนินการตามภาระหน้าที่อื่นอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการคณะนั้นๆ ตามบัญชีท้ายข้อบังคับนี้ หรือตามภาระหน้าที่อื่นตามที่วุฒิสภามอบหมายต่อไปได้

ข้อ ๕๔ กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) คณะกรรมาธิการครบวาระตามข้อ ๗๕ และข้อ ๗๘
- (๕) มีการตั้งคณะกรรมาธิการใหม่แทนคณะเดิมตามข้อ ๕๒
- (๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๘ ของรัฐธรรมนูญ ให้กรรมาธิการที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตาม (๑) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อประโยชน์ในการกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ให้กรรมาธิการที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่คณะกรรมาธิการครบวาระตาม (๔) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการตั้งคณะกรรมาธิการใหม่

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้วุฒิสภาดำเนินการแต่งตั้งตำแหน่งที่ว่าง สำหรับคณะกรรมการวิสามัญหากตำแหน่งกรรมการในคณะใดว่างลง ประธานคณะกรรมการวิสามัญจะแจ้งต่อประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้วุฒิสภาดำเนินการแต่งตั้งตำแหน่งที่ว่างหรือไม่ก็ได้

หมวด ๕

การดำเนินการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓๕ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๕๖ เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณีๆ ไป

ข้อ ๕๗ การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๕๖ ให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเสนอชื่อ มีจำนวนสามคน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเสนอจากกรรมการคณะอื่นๆ คณะละหนึ่งคน

ข้อ ๕๘ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๘๘ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการ อาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอันจำเป็นจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการมีหนังสือเชิญบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาให้ข้อเท็จจริง หรือชี้แจงเกี่ยวกับประวัติและ ความประพฤติที่ประสงค์จะทราบ หากปรากฏว่ามีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันจะก่อให้เกิด ความเสียหายแก่บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ ให้บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมีสิทธิชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรม

ข้อ ๑๐๐ การประชุมคณะกรรมการให้กระทำการลับ โดยผู้ที่จะเข้าฟัง การประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากประธาน คณะกรรมการ

ข้อ ๑๐๑ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่เสร็จแล้ว ให้เสนอ รายงานต่อประธานวุฒิสภา

รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวให้จัดทำเป็นรายงานลับ และให้ระบุข้อมูล หรือข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล

ข้อ ๑๐๒ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐๑ แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้ เลขาธิการวุฒิสภาจัดส่งเฉพาะระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้สมาชิกโดยไม่ต้องจัดส่งรายงานลับของคณะกรรมการดังกล่าวไปด้วย

ข้อ ๑๐๓ ในการประชุมวุฒิสภา ให้คณะกรรมการการนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภา โดยให้เลขาธิการวุฒิสภาแจกจ่ายสำเนารายงานลับของคณะกรรมการให้แก่สมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภา สำเนารายงานลับดังกล่าว สมาชิกจะนำออกนอกห้องประชุมมิได้

ก่อนนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการร้องขอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ

ในกรณีที่มีได้มีการประชุมลับ ให้ประธานวุฒิสภาสั่งการถ่ายถอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์ ถ้ามี และให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งรายงานลับตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา เพื่อพิจารณาก่อนว่าจะสมควรเปิดเผยหรือไม่ และถ้าคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาเห็นว่าไม่สมควรเปิดเผย ให้เลขาธิการวุฒิสภาแยกรายงานลับดังกล่าวออกจากรายงานการประชุมวุฒิสภาและเก็บรักษาไว้ โดยจะเปิดเผยมิได้

ข้อ ๑๐๔ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสำเนารายงานลับของคณะกรรมการต่อเลขาธิการวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ต่อไป โดยให้ประธานคณะกรรมการหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย เป็นผู้กำกับในการทำลายนั้น

ข้อ ๑๐๕ ให้นำความในหมวด ๔ ว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับกับการดำเนินการของคณะกรรมการโดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในหมวดนี้

หมวด ๖

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๐๖ ให้มีสารบบลงวัน เดือน ปี ที่วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากสภาผู้แทนราษฎร และวัน เดือน ปี ที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๐๗ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๐๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๘๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๑๐๙ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการ

ดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป

ข้อ ๑๑๐ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่า จะรับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้พิจารณา หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๑๑ ในกรณีที่วุฒิสภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไว้พิจารณา ให้วุฒิสภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๑๒ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง หรือกรรมการที่เต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมการที่เต็มสภา จะกระทำได้อต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคนและที่ประชุมวุฒิสภาอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยกรรมการที่เต็มสภานั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใด โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นก็ได้

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้งนั้น วุฒิสภาจะมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๑๔ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่วุฒิสภารับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาเว้นแต่วุฒิสภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขธิการวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๑๕ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานวุฒิสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามิชอบสังเกตที่คณะรัฐมนตรีหรือองค์กฤษฎีกาตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวนั้น

ไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา และให้นำความ
ในข้อ ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑๖ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๑๕ แล้ว ให้เสนอ
วุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๑๗ ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยกรรมการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุม
ประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธาน
คณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมการ
และการพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรฐานรวมกันไป

ข้อ ๑๑๘ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง
คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือ
ข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการ
สงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๙ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๘ จนจบร่างแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณา
ทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณารั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติม
ถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายัง
ขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๒๐ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๒๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือถ้าในการพิจารณาในวาระที่สองได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก็ให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติม ในกรณีเช่นว่านี้ มติให้แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความมาให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้พิจารณาไว้ในวาระที่สอง และมติไม่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความว่าจะวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๒๒ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เมื่อวุฒิสภามีมติเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้สภาผู้แทนราษฎรทราบ

ข้อ ๑๒๓ ในกรณีวุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันตามมาตรา ๑๗๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้แจ้งจำนวนกรรมาธิการร่วมกันมาให้ทราบแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาคำเนินการเพื่อให้วุฒิสภที่ตั้งกรรมาธิการร่วมกัน

เมื่อคณะกรรมการร่วมกันได้เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้พิจารณาแล้วพร้อมกับรายงานของคณะกรรมการ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้วุฒิสภาพิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

ข้อ ๑๒๔ วุฒิสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เสร็จภายในกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าการพิจารณาของวุฒิสภาอาจไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมการรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการขอให้วุฒิสภาขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๑๒๕ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่ที่ประชุมวุฒิสภากำหนด เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ข้อ ๑๒๖ เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายจากสภาผู้แทนราษฎร ให้ประธานวุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังคณะกรรมการวิสามัญตามข้อ ๑๒๕ เป็นการด่วน และให้คณะกรรมการพิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการนี้ไม่มีการแปรญัตติ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พร้อมทั้งรายงานความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๒๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๒๖ ให้วุฒิสภาพิจารณาและลงมติว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ในการพิจารณาคำนี้สมาชิกจะขอแก้ไขเพิ่มเติมมิได้

หมวด ๗

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญต่อไป ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๒๘ เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไป ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปในวาระนั้น และให้ประธานวุฒิสภารุบรวมเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๒๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ค้างการพิจารณา ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๖ ว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

หมวด ๘

การตั้งกระทู้ถาม

ข้อ ๑๓๐ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้แสดงความประสงค์ด้วยว่าจะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาหรือจะให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อเท็จจริงใดๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่พุ่มเฟิย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

ข้อ ๑๓๑ กระทู้ถามแต่ละกระทู้นั้น ให้ตั้งถามและซักถามได้เฉพาะคนเดียว

ข้อ ๑๓๒ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นการให้ออกความเห็น
- (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงาน

ข้อ ๑๓๓ ระบุตามข้อ ๑๓๒ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๓๔ กรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดินหรือมีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมหรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีควรจะต้องชี้แจงหรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทู้ถามด่วนก็ได้

ข้อ ๑๓๕ ให้เป็นอำนาจของประธานวุฒิสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดที่สมาชิกตั้งถามมาเป็นหรือไม่เป็นกระทู้ถามตามข้อ ๑๓๐ ข้อ ๑๓๒ ข้อ ๑๓๓ หรือข้อ ๑๓๔ และให้ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับกระทู้ถามนั้น

การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นประการใด ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายในห้าวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัย

ข้อ ๑๓๖ ให้ประธานวุฒิสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามที่ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามนั้น และหากรัฐมนตรีได้ตอบแล้วในราชกิจจานุเบกษา หรือมีเหตุขัดข้องไม่ตอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมวุฒิสภา ให้บรรจุนำเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปตามวรรคหนึ่ง แต่ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามด่วน ให้ประธานวุฒิสภาจัดส่งกระทู้ถามนั้นไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องและให้แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนดให้ผู้ตั้งกระทู้ถามถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวให้ประธานวุฒิสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชนซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา หากประธานวุฒิสภาไม่อาจบรรจุกฎถามเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาได้ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมวุฒิสภาและผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ข้อ ๑๓๗ เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้ถามตามลำดับ ในการถามมิให้ชี้แจงหรืออ่านคำชี้แจงประกอบ

ข้อ ๑๓๘ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้

เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภา ให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๑๓๙ เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานของที่ประชุมอนุญาต

ในการซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๑๔๐ รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมวุฒิสภาก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมวุฒิสภา และให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๔๑ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่งๆ ให้บรรจุกะตุถามได้ไม่เกินห้ากระทู้ แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานวุฒิสภาจะบรรจุกะตุถามเกินห้ากระทู้ก็ได้

การถามและการตอบกระทู้ถามในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่งๆ ให้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสองชั่วโมง

ข้อ ๑๔๒ ในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่งๆ มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๔๓ กระทู้ถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นเป็นอันระงับไป

ข้อ ๑๔๔ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังมีได้ตอบ ให้เป็นอันระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๕

การเปิดอภิปรายทั่วไป

ข้อ ๑๔๕ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา โดยระบุให้ชัดเจนว่าจะให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องใด

ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งการขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามวรรคหนึ่งไปยังนายกรัฐมนตรี และให้บรรจุกะตุถามระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔๖ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายทั่วไปแล้ว สมาชิกมีสิทธิที่จะอภิปรายซักถามได้

ข้อ ๑๔๗ รัฐมนตรีเท่านั้นที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบข้อซักถาม

รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามและอภิปรายในเรื่องที่ขอเปิดอภิปรายทั่วไปทีละคนเป็นลำดับไป หรือจะรอรวมตอบครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ ๑๔๘ ในการอภิปรายนั้นนอกจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๐

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๔๙ สถานที่ประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นที่เคารพและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไปต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด บุคคลอื่นที่มีชื่อสมาชิกรัฐสภาหรือเจ้าหน้าที่รัฐสภา เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมวุฒิสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใดๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน และห้ามสูบบุหรี่ในที่ประชุมวุฒิสภา

การแต่งกายของสมาชิกรัฐสภา ให้แต่งเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภา หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานของที่ประชุมมีอำนาจเตือนห้ามปราม ให้ออนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้ออกไปจากที่ประชุมวุฒิสภา หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมวุฒิสภาครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุมวุฒิสภา หากผู้นั้น ขัดขืน ประธานของที่ประชุมมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจาก สถานที่ประชุมวุฒิสภา หรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา

คำสั่งของประธานของที่ประชุมตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๕๑ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ที่จะเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภาหรือบริเวณที่ประชุมวุฒิสภาหรือเข้าฟังการประชุมของ วุฒิสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้นและการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของวุฒิสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนดไว้

หมวด ๑๑

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๕๒ ถ้าประธานของที่ประชุมขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมี ผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภา ก็ให้งดใช้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๑๕๓ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของวุฒิสภา ที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า

กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่า คำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธาน ของที่ประชุมขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๑๕๔ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิก รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมี บันทึกลักษณะและเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาญัตติในข้อนี้ ให้นำความในหมวด ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕๕ ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้มีการจับ คุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวน ในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาตามมาตรา ๑๖๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ หรือมี กรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญาที่สมาชิก ถูกฟ้องตามมาตรา ๑๖๖ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระ การประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๕๖ ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งให้ปล่อยสมาชิกที่ถูกจับในขณะที่กระทำ ความผิดตามมาตรา ๑๖๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ หรือร้องขอให้ปล่อยสมาชิก ซึ่งถูกคุมขังตามมาตรา ๑๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานของที่ประชุมแจ้งต่อ ที่ประชุมวุฒิสภาในโอกาสแรกที่มีการประชุมวุฒิสภา

ข้อ ๑๕๗ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายประสงค์จะให้มีการโฆษณา คำชี้แจงตามมาตรา ๑๕๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องขอ ต่อประธานวุฒิสภาตามแบบที่กำหนด

คำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ต้องมีข้อความเป็นข้อเท็จจริงโดยไม่มีลักษณะเป็น
ความผิดอาญา หรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอดังกล่าว ให้ส่งคำร้องขอนั้นไปยัง
คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเป็นการด่วน เพื่อที่คณะกรรมการจะได้
พิจารณาคำร้องขอดังกล่าวต่อไป และให้คณะกรรมการพิจารณาและรายงานความเห็น
ต่อประธานวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ เพื่อประธาน
วุฒิสภาจะได้ดำเนินการต่อไป

ให้เลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการโฆษณาคำชี้แจงดังกล่าวด้วยวิธีปิดประกาศไว้
ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีกำหนดระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภา
เห็นควรจัดให้มีการโฆษณาคำชี้แจง และให้ส่งสมาชิกเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๑๕๘ ในการจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณารณคดีตามมาตรา ๓๐๖
ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๕๙ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จแล้วก่อนใช้
ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่
ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๖๐ ให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญ
ตามข้อ ๘๖ และคณะกรรมการวิสามัญที่มีอยู่ในวันใช้ข้อบังคับนี้ คงเป็นคณะกรรมการ
วิสามัญประจำวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๖ และคณะกรรมการ
วิสามัญตามข้อบังคับนี้

ให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาที่มีอยู่ในวันใช้ข้อบังคับนี้ เป็นคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาตามข้อบังคับนี้ โดยให้มีจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ในวันใช้ข้อบังคับนี้

ให้คณะกรรมการสามัญตามข้อ ๘๖ และคณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง ยังคงดำเนินการตามที่วุฒิสภามอบหมายต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาและคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ยังคงดำเนินการตามที่วุฒิสภามอบหมายต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ หรือจนกว่าจะได้มีการตั้งคณะกรรมการใหม่ตามข้อบังคับนี้ ซึ่งวุฒิสภาจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๖๑ ให้นำหมวด ๘ ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับกับสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการโดยอนุโลม จนกว่าจะได้มีการตราและประกาศใช้ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ ตามมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญยกร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการตามมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๖๒ ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัด

หรือแย้งกับบทแห่งข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตาม
ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

พลตรี มนูญกฤต รูปขจร

ประธานวุฒิสภา